

İQTİSADI TRANSFORMASIYANIN NƏZƏRİ ƏSASLARI

1. Hər bir iqtisadi sistemin əsaslarını nə təşkil edir?
 - a) Azad sahibkarlıq
 - b) Mülkiyyət münasibətlərinin yenidən qurulması**
 - c) İctimai mülkiyyət
 - d) Dövlətin siyasəti
 - e) Heç biri doğru deyil

2. İqtisadi siyasət nəyi təcəssüm etdirir?
 - a) Maddi sahədə yeritdiyi siyasətdir
 - b) İctimai sahədəki siyasətdir
 - c) Dövlətin maddi sahədəki siyasətidir
 - d) Dövlətin mənəvi sahədəki siyasətidir
 - e) Dövlətin istehsal, bölgü, mübadilə və istehlak sahəsindəki tədbirləridir**

3. Aşağıdakılardan hansı dövlətin siyasətinin istiqamətləridir?
 - a) pul-kredit, fiskal, sosial və xarici iqtisadi siyasət**
 - b) məşğulluq, antiinflasiya, pul-kredit siyasəti
 - c) fiskal, monetar və keynsçi
 - d) xarici-iqtisadi, pul-kredit siyasəti
 - e) valyuta, idxal-ixrac, sosial və xarici iqtisadiyyat

4. Dövlət mülkiyyətinin xüsusi mülkiyyətə verilməsinə nə deyilir?
 - a) sahibkarlıq
 - b) inhisar
 - c) özəlləşdirmə**
 - d) rəqabət
 - e) investisiya

5. İqtisadi sistem nəyə əsaslanır?
 - a) Azad sahibkarlığa
 - b) İctimai mülkiyyətə
 - c) Mülkiyyət münasibətlərinin yenidən qurulmasına**
 - d) Dövlətin siyasətinə
 - e) Hec biri doğru deyil

6. İqtisadi siyasət nədir?
 - a) Maddi sahədə yeridilən siyasətdir
 - b) İctimai sahədəki siyasətdir
 - c) Dövlətin maddi sahədəki siyasətidir

- d) Dövlətin nəzəri sahədəki siyasətidir
- e) **Dövlətin istehsal bölgü mübadilə və istehlak sahəsindəki tədbirləridir.**

7. Transformasiya nəyi təcəssüm etdirir?

- a) **İqtisadi sistemdəki dəyişməni**
- b) Sahibkarlığı
- (1) Bazarı
- c) Azad rəqabəti
- d) Heç biri düz deyil

8. Respublikamızda transformasiya prosesinə əngəl yaradanlar hansılardır?

- a) Bazar sistemi
- b) Qarışıq iqtisadiyyat
- c) **İnzibati – amirlik sistemi**
- d) Dövlət mülkiyyəti
- e) Heç biri düz deyil

9. Bazarın meydana gəlməsi cəmiyyətin inkişafının tarixən hansı dövrünə təsadüf edir?

- a) eramızdan əvvəl
- b) qədim dövrə
- c) **orta əsrlərə**
- d) azad rəqabət
- e) heç biri

10. Müasir iqtisadi nəzəriyyədə iqtisadi siyasətin ənənəvi təhlil metodu necə adlandırılır?

- a) Xiksin tənqidi
- b) Keynsin tənqidi
- c) Oykenin tənqidi
- d) Fişerin tənqidi
- e) **Lukasın tənqidi**

11. İqtisadi quruluş nədir?

- a) İnzibati sistemdir
- b) Dövlət siyasətidir
- c) Qarışıq sistemdir
- d) **İqtisadi transformasiyadır**
- e) Planlı təsərrüfatdır

12. İqtisadi sistemin dəyişməsinə nə deyilir?

- a) **Transformasiya**
- b) Sahibkarlıq
- c) Bazar
- d) Azad rəqabət

e) Hec biri düz deyil

13. Bazar iqtisadi münasibətlərin bütün tərəflərini özündə birləşdirən kateqoriya kimi nəyə görə iqtisadi transformasiyanın nəzəri əsaslarının tədqiqat obyektinə çevrilir:

- a) istehsal prosesilə məşğul olduğuna görə
- b) əmtəələrin alqı-satqısını yerinə yetirdiyinə görə
- c) bölgü ilə məşğul olduğuna görə
- d) istehlaka görə
- e) **iqtisadi münasibətə çevrilərək bütövlükdə iqtisadi hadisə və prosesləri məcmu halında əhatə etdiyinə görə**

14. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi sistemin metodoloji baxımdan mahiyyətini şərh edir?

- a) Kredit – pul sistemi
- b) İqtisadiyyatın sabitləşdirilməsi
- c) İqtisadiyyatın çoxuklidliliyi
- d) **İctimai – istehsal sistemi**
- e) Rəqabətin qorunub saxlanması

15. Daxili sabitləşmə siyasəti vaxtı hansı dövrü əhatə edir?

- a) sahibkarlığı
- b) investisiya projelərinin həyata keçirilməsi
- c) iqtisadi sistemlə əlaqədar dəyişməni
- d) **iqtisadi siyasət tədbirlərinin həyata keçirilmə dövrünü**
- e) heç biri düz deyil

16. Transformasiya prosesini ləngidən səbəblər hansılardır?

- a) **İnzibati-amirlik sistemi**
- b) Qarışıq iqtisadiyyat
- c) Bazar sistemi
- d) Dövlət mülkiyyəti
- e) heç biri düz deyil

17. İqtisadi sistemin metodoloji baxımdan mahiyyətini nə şərh edir?

- a) Kredit-pul sistemi
- b) İqtisadiyyatın sabitləşdirilməsi
- c) İqtisadiyyatın çox uklidliliyi
- d) **İctimai-istehsal sistemi**
- e) Cədvəlin qorunub saxlanması

18. Keçid dövründə Azərbaycanda transformasiya prosesini çətinləşdirən problem hansıdır?

- a) dövlət mülkiyyəti
- b) bazar sistemi
- c) **inzibati-amirlik sistemi**

- d) qarışıq iqtisadiyyat
- e) heç biri düz deyil

19. Ümumi dinamika və meyllərin qlobal mənzərəsini səciyyələndirə bilməyən göstərici hansıdır?

- a) **Mənfəət**
- b) Ümumi Milli Məhsul
- c) Milli Gəlir
- d) İstehlak qiymətləri indeksi
- e) Ümumi Daxili Məhsul

20. Bunlardan hansı makroiqtisadi göstərici deyil?

- a) **Ayrı-ayrı əmtəə və xidmətlərin qiymətinin dəyişməsi**
- b) Xalis milli məhsul
- c) Xalis milli gəlir
- d) İstehlak qiymətləri indeksi
- e) İqtisadi artım

21. Bazar iqtisadiyyatına keçidin başa çatması neçə meyarla müəyyən edilir?

- a) 4
- b) 2
- c) 1
- d) **3**
- e) 5

22. Məcmu tələb nəyi stabilləşdirir ?

- a) Məcmu xərcləri
- b) **Makroiqtisadi siyasəti**
- c) Məcmu təklifi
- d) Qiyməti
- e) Tələbatı

23. İqtisadi transformasiyanın məqsədi nədir?

- a) **Sosial-iqtisadi inkişaf**
- b) Sahibkarlıq
- c) Kollektivləşmə
- d) Bazar təsərrüfatı
- e) Məşqulluq

24. Azərbaycanda bazara keçid dövrünün başa çatmasını bütövlükdə nəyə əsasən müəyyən etmək olar?

- a) dövlətsizləşdirmə
- b) xüsusiləşdirmə**
- c) bazar münasibətlərinin yaranması
- d) ümumdünya iqtisadiyyatına inteqrasiya prosesinin güclənməsi
- e) ümumdünya ticarət təşkilatına üzv olmaq ərafəsində olmağına

25. Hansı bazar iqtisadiyyatı modelində xüsusi mülkiyyətin çəkisi daha çoxdur?

- a) sosial-demokrat
- b) liberal**
- c) sosial
- d) sosial-liberal
- e) sosial-demokrat və sosial

26. Makroiqtisadi siyasət nəyi stabilləşdirir?

- a) Məcmu xərcləri
- b) Məcmu tələbi**
- c) Məcmu təklifi
- d) Qiyməti
- e) Tələbatı

27. İqtisadi transformasiya hansı məqsədi güdür?

- a) Sosial – iqtisadi inkişafı**
- b) Sahibkarlığı
- c) Kollektivləşməni
- d) Bazar təsərrüfatını
- e) Məşğulluğu

28. Keçid dövrünün başa çatmasını nə ilə müəyyən etmək olar?

- a) bazar modelləri ilə
- b) xüsusiləşdirmə**
- c) dövlətsizləşdirmə
- d) dövlət tənzimlənməsi ilə
- (1) inhisarcılıqla

29. Hansı bazar modelində xüsusiçilik üstünlük təşkil edir?

- a) Alman
- b) Amerikan**
- c) Yapon
- d) İsveç
- e) Çin

30. Sosialis ölkələrini birləşdirən ümumi cəhət nədir?

- a) **Planlı iqtisadi sistem**
- b) Qarışıq iqtisadi sistem
- c) Ənənəvi iqtisadi sistem
- d) Bazar sistemi
- e) Hec biri düz deyil

31. Aşağıda adları göstərilənlərdən hansı iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsinin yaradıcısıdır?

- a) **Valras**
- b) Marşall
- c) Smit
- d) Rikardo
- e) Keyns

32. Transformasiya iqtisadiyyatının prinsipləri hansılardır?

- a) İdeoloji prinsiplər
- b) **nəzəri – metodoloji prinsiplər**
- c) Siyasi prinsiplər
- d) İqtisadi prinsiplər
- e) Təşkilati prinsiplər

33. İstehsal amilləri transformasiya şəraitində özünü necə biruzə verir?

- a) yaxşı səviyyədə
- b) orta səviyyədə
- c) **aşağı səviyyədə**
- d) yuxarı səviyyədə
- e) pis səviyyədə

34. XX əsrin 90-cı illərində hansı dövlətlər bazar iqtisadiyyatına keçməyə başlamışlar?

- a) **postsosialist**
- b) MDB
- c) Şərqi Avropa
- d) Qərbi Avropa
- e) heç biri düz deyil

35. İqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsi kimin adı ilə bağlıdır?

- a) **Varlas**
- b) Marşall
- c) Smit
- d) Rikordo
- e) Keyns

36. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi trasformasiyanın prinsipləridir?

- a) İdeoloji prinsiplər
- b) Nəzəri-metodoloji prinsiplər**
- c) Siyasi prinsiplər
- d) İqtisadi prinsiplər
- e) Təşkilati prinsiplər

37. Aşağıdakılardan hansı bazara aid olmayan qanundur?

- a) Dəyər qanunu
- b) Rəqabət qanunu
- c) Strafikasiya qanunu**
- d) Tələb qanunu
- e) Təklif qanunu

38. Aşağıdakılardan hansı bazar iqtisadiyyatının təsərrüfatçılıq formasıdır?

- a) Sahibkarlıq**
- b) Özəlləşdirmə
- c) Planlaşdırma
- d) İnzibati
- e) Kollektivləşmə

39. Bazara keçid şəraitində dövlətin əsas məqsədi nə hesab olunur?

- a) planlı təsərrüfat
- b) istehsalı genişləndirmək
- c) işsizlik
- d) milli gəlir
- e) müasir bazar iqtisadiyyatı**

40. Aşağıdakılardan hansı bazar iqtisadiyyatının əsas çatışmazlıqlarını göstərir?

- a) gəlirin qeyri-bərabər bölgüsü**
- b) istehsalçıların maraqlarının olmaması
- c) işsizlik
- d) defisit
- e) heç biri düz deyil

41. Əvəzlənən iqtisadi sistem nədir?

- a) Mezoiktisadiyyat
- b) Kəcic iqtisadiyyatı**
- c) Özəlləşdirmə
- d) Sahibkarlıq
- e) Biznes

42. Bazara aid olmayan qanunlar hansıdır?

- a) Dəyər qanunu
- b) Rəqabət qanunu
- c) Strafikasiya qanunu**
- d) Tələb qanunu
- e) Təklif qanunu

43. Keçid iqtisadiyyatında hansı iqtisadi sistem üstünlük təşkil edir?

- a) bazar sistemi
- b) qarışıq iqtisadi sistem**
- c) planlı təsərrüfat
- d) ənənəvi sistem
- e) amirlik sistemi

44. “İqtisadi qaydalar” konsepsiyasının yaradıcısı kimdir?

- a) Menger
- b) Marşal
- c) Oyken**
- d) Samuelson
- e) Fridmen

45. Yeni iqtisadi münasibətlərin formalaşmasının əsasını nə təşkil edir?

- a) Biznes
- b) İnhisar
- c) sahibkarlıq
- d) özəlləşdirmə**
- e) heç biri düz deyil

46. Hansı təsərrüfat üsulu bazar iqtisadiyyatını yaradır?

- a) Əmtəə təsərrüfatı**
- b) Natural təsərrüfat
- c) Planlı təsərrüfat
- d) Ənənəvi təsərrüfat
- e) Bazar iqtisadiyyatı

47. Bazar iqtisadiyyatında təsərrüfatçılıq forması nədir?

- a) Sahibkarlıq**
- b) Özəlləşdirmə
- c) Planlaşdırma
- d) İnzibati
- e) Kollektivləşmə

48. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi münasibətləri formalaşdırır?

- a) Biznes
- b) İnhiyar]
- c) Sahibkarlıq
- d) Özəlləşdirmə**
- e) Heç biri düz deyil

49. Aşağıdakılardan hansı bazar iqtisadiyyatını yaradan təsərrüfatdır?

- a) Planlı təsərrüfat
- b) Natural təsərrüfat
- c) Ənənəvi təsərrüfat
- d) Əmtəə təsərrüfatı**
- e) Keçid iqtisadiyyatı

50. Qarışıq iqtisadi sistem nədir?

- a) təsərrüfatın təkbaşına idarəçiliyi
- b) planlı təsərrüfat
- c) ənənəyə əsaslanan iqtisadiyyat
- d) inzibati idarəetmə
- e) heç biri**

51. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi sistemin normal fəaliyyəti ilə əlaqədardır?

- a) demokratiya ilə
- b) özəlləşdirmə ilə
- c) milli iqtisadiyyatla
- d) dövlətin rolu ilə**
- e) heç biri düz deyil

52. Bazar iqtisadiyyatına hansı təsərrüfatçılıq üsulu xasdır?

- a) Əmtəə təsərrüfatı**
- b) Natural təsərrüfat
- c) Planlı təsərrüfat
- d) Ənənəvi təsərrüfat]
- e) Bazar iqtisadiyyatı

53. Oykenin konsepsiyasında hansı qaydalar var?

- a) Nəzəri qaydalar
- b) Bazar qaydaları
- c) Ənənəvi qaydalar
- d) İqtisadi qaydaları**
- e) Amirlik qaydaları

54. Bazar iqtisadiyyatı hansı təsərrüfatçılıqla ifadə olunur?

- a) Planlı təsərrüfat
- b) Natural təsərrüfat
- c) Ənənəvi təsərrüfat
- d) Əmtəə təsərrüfatı**
- e) Keçid iqtisadiyyatı

55. Xüsusi mülkiyyətin dövlət mülkiyyəti əsasında yaradılmasına nə deyilir?

- a) Bazar
- b) İnqilab
- c) Demokratiya
- d) Planlaşdırma
- e) Özəlləşdirmə**

56. Bazar subyektlərində aktivliyi yaradan nədir?

- a) seçim
- b) risk
- c) azad rəqabət**
- d) təşəbbüskarlıq
- e) heç biri düz deyil.

57. Sosializm modelinin digər bir adı nədir?

- a) Xüsusi model.
- b) Kapitalizm modeli
- c) Nəzəri model
- d) Liberal model
- e) Sosial – demokrat modeli.**

58. Aşağıdakılardan hansı mülkiyyət özəlləşdirməni yaradır?

- a) Bələdiyyə
- b) Xüsusi**
- c) Dövlət
- d) Kolxoz
- e) Heç biri düz deyil

59. Demokratiya nəyin siyasi əsasını təşkil edir?

- a) Yoxsulluqun
- b) Planlaşdırmanın
- c) Anarxiyanın
- d) Bazar sisteminin**

e) Heç, biri düz deyil

60. Dövlətin mülkiyyəti hesabına xüsusi mülkiyyətin yaradılmasına nə deyilir?

- a) Bazar
- b) Özəlləşdirmə**
- c) Demokratiya
- d) Planlaşdırma
- e) İnqilab

61. Bazara keçidin yolları hansılardır?

- a) inzibati-amirlik
- b) demokratiya
- c) tənzimləmə
- d) təkamül və şok terapiya**
- e) heç biri doğru deyil

62. Oykən hansı nəzəriyyənin əsas prinsiplərini işləyib hazırlamışdır?

- a) multiplikator
- b) iqtisadi qaydalar
- c) sosial-demokrat
- d) sosial bazar təsərrüfatı**
- e) heç biri düz deyil

63. A.Smitin «görünməz əl» prinsipi nədən ibarətdir?

- a) hər kəsin öz iqtisadi maraqlarını güdməsi cəmiyyətin inkişafını təmin edir**
- b) hər kəsin yalnız digərlərinin maraqlarını güdməsi cəmiyyətin inkişafını təmin edir
- c) hər kəsin iqtisadi maraqları
- d) hər kəsin həm öz, həm də digərlərinin maraqlarını güdməsi
- e) heç biri

64. İqtisadi sistemə aiddir?

- a) bazar iqtisadiyyatı
- b) planlı iqtisadiyyat
- c) qarışıq iqtisadiyyat
- d) ənənəvi iqtisadiyyat
- e) hamısı**

65. Bazar subyektlərinin aktiv fəaliyyətini xarakterizə edən nədir?

- a) Seçim
- b) Risk
- c) Azad rəqabət**
- d) Təşəbbüskarlıq

e) Heç biri düz deyil

66. Sosial demokrat modelinin digər bir adı nədir?

- a) Xüsusi model
- b) Kapitalizm modeli
- c) Nəzəri model
- d) Liberal model
- e) **Sosializm modeli**

67. İdxal olunan ətin qiymətindəki artım hansı göstəricidə əks olunur?

- a) **İstehlak qiymətləri indeksi**
- b) ÜDM-nin deflyatoru
- c) İqtisadi artım
- d) Heç birində
- e) Hər ikisində

68. Təkamül və şokterapiya hansı sistemə keçidin yollarıdır?

- a) **Bazar iqtisadiyyatına**
- b) İnzibati – amirlik sistemə
- c) Demokratiyaya
- d) Tənzimləməyə
- e) Heç biri düz deyil

69. Qarışıq iqtisadiyyatın xüsusiyyətini göstərin:

- a) resurslar dövlət tərəfindən paylanır
- b) gəlirin qeyri-bərabər bölgüsü
- c) **azad bazarın dövlət tənzimlənməsi**
- d) xərclər
- e) heç biri

70. Aşağıdakılardan biri bazarın obyektlərinə daxil deyil:

- a) istehsal vasitələri bazarı
- b) **qiymət bazarı**
- c) iş qüvvəsi bazarı
- d) mənzil bazarı
- e) istehlak şeyləri bazarı

71. Özəlləşdirmədə əsas mülkiyyət hansıdır?

- a) Bələdiyyə
- b) Kolxoz
- c) Dövlət

- d) Xüsusi**
- e) Heç biri düz deyil

72. Hansı İqtisadi sistemdə şokterapeya və təkamül yollarından istifadə edilir?

- a) Bazar İqtisadiyyatı**
- b) İnzibati-amillik sistemində
- c) Demokratiya
- d) Tənzimlənmə
- e) Hec biri düz deyil

73. «Yapon möcüzəsi»nin baş verməsində neçə illik strateji plan mühüm rol oynamışdır?

- a) 20 illik
- b) 30 illik**
- c) 15 illik
- d) 10 illik
- e) 5 illik

74. Sosial xidmətlərin pulsuz ödənilməsi hansı modelə aiddir?

- a) Çin
- b) Amerika
- c) Yapon
- d) İsveç**
- e) Alman

75. Fransız modeli hansı bazar modelinə yaxındır?

- a) liberal
- b) sosial yönümlü
- c) kollektiv
- d) sosial-demokrat**
- e) heç biri düz deyil

76. Aşağıdakılardan neçə illik rəqəmlərdən hansı «Yapon möcüzəsi»nin baş verməsində mühüm rol oynayır?

- a) 15
- b) 20
- c) 10
- d) 25
- e) 30**

77. Bazarla bağlı islahatların ilk olaraq kənd təsərrüfatında aparılması hansı modelə xasdır?

- a) Amerikan modelinə
- b) Fransız modelinə
- c) Çin modelinə**

- d) Alman modelinə
- e) Cənubi-Koreya modelinə

78. Hansı modeldə sosial xidmətlər pulsuz ödənilir?

- a) Çin
- b) Amerika
- c) Yaponiya
- d) **İsfeç**
- e) Alman

79. Sosial demokrat modeli hansı bazar modelinə yaxındır?

- a) **Liberal**
- b) Sosial yönümlü
- c) kollektiv
- d) Fransız
- e) Heç biri düz deyil

80. Hansı hallarda bazarda bolluq yaranır?

- a) dövlət tərəfindən qiymətlər aşağı təyin olunduqda
- b) **dövlət tərəfindən qiymətlər yüksək təyin olunduqda**
- c) istehsal vergiləri azalanda
- d) vergilər artırılanda
- e) heç biri

81. Hansı modellərdə dövlət tənzimlənməsi məhdud xarakter daşıyır?

- a) Fransız
- b) Alman
- c) Yapon
- d) **Amerika**
- e) Çin

82. Hansı ölkənin modelində hərbi xərclərdən imtina edilir?

- a) Alman
- b) Amerika
- c) İsfeç
- d) **Yapon**
- e) Heç biri düz deyil

83. Liberal modelə eyni zamanda hansı ölkənin adı deyilir?

- a) Yapon
- b) Alman

- c) İsveç
- d) Amerika**
- e) Çin

84. Dövlətə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmağa icazə verən model hansı dövlətin adı ilə əlaqədardır?

- a) Amerika
- b) Fransız**
- c) Alman
- d) İsveç
- e) Çin

85. Sosial bazar təsərrüfatı modelində xüsusi əhəmiyyət kəsb edən nədir?

- a) Sahibkarlıq fəaliyyəti
- b) İnvestisiya
- c) Bank modeli**
- d) Planlaşdırma prinsipləri
- e) Heç biri düz deyil

86. “Ömürlük mizd” sistemi hansı modeldə mövcuddur?

- a) Alman
- b) Fransız
- c) Amerikan
- d) Yapon**
- e) İsveç

87. Aşağıdakılardan hansı Amerikan modelinin təəcəssümüdür?

- a) sosial-demokrat
- b) liberal**
- c) sosial
- d) sosial və liberal
- e) sosial-demokrat və sosial

88. Sosial yönümlü bazar modeli digərlərindən hansı əlamətlərinə görə fərqlənir?

- a) xüsusi mülkiyyətin çox olmasına
- b) sosial xərclərin qalıq xarakterində olmasına
- c) güclü sosial siyasət sisteminə malik olmasını**
- d) ümumi milli məhsulda dövlət büdcəsinin xüsusi çəkisinin azalmasına
- e) dövlət mülkiyyətinin payının çoxluğuna

89. Sosial-demokratik bazar modeli xarakterinə görə ümumi bazar modellərindən hansı ilə üst-üstə düşür?

- a) liberal
- b) sosial**
- c) Yapon
- d) Çin
- e) Cənubi Koreya

90. Aşağıdakılardan hansı sosial bazar təsərrüfatı modelində xüsusi əhəmiyyət kəsb edir:

- a) sahibkarlıq fəaliyyəti
- b) investisiya
- c) bank modeli**
- d) planlaşdırma prinsipləri
- e) heç biri düz deyil

91. Yapon modelində hansı sistem mövcuddur?

- a) daimi mizd
- b) sosial
- c) tənzimləmə
- d) ömürlük mizd**
- e) heç biri düz deyil

92. Aşağıdakılardan hansı sosial yönümlü bazar modelinin əsas əlamətidir?

- a) dövlət mülkiyyətinin çoxluğu
- b) xüsusi mülkiyyətin çoxluğu
- c) investisiyanın çoxluğu
- d) güclü sosial siyasətin olması**
- e) heç biri düz deyil

93. Hansı anlayış Yapon modelində mövcuddur?

- a) Daimi mizd
- b) Sosial
- c) Tənzimləmə
- d) Ömürlük mizd**
- e) Heç biri düz deyil

94. Sənayedə və nəqliyyatda səhm kapitalında dövlətin payı nə qədərdir?

- a) 30%
- b) 25%
- c) 55%
- d) 12%**
- e) 20%

95. Hansı bazar modeli respublikamız üçün daha əlverişlidir?

- a) liberal
- b) sosial yönümlü**
- c) sosial demokrat
- d) Çin
- e) Yaponiya

96. Aşağıdakılardan hansı bazar iqtisadiyyatı modellərini formalaşdıran cəhətlərə aid deyil:

- a) rəqabət mühiti
- b) sahibkarlıq
- c) coğrafi mövqe**
- d) mülkiyyətin çox növbəli olması
- e) azad bazar qiymətləri

97. İlk olaraq kənd təsərrüfatında islahatlar aparan model hansıdır?

- a) Çin modeli**
- b) Amerikan modeli
- c) Yapon modeli
- d) İsveç modeli
- e) Alman modeli

98. Planlı iqtisadiyyatın əsas çatışmazlığı hansıdır?

- a) istehsalçıların maraqlarının zəif olması**
- b) inflyasiya
- c) işsizlik
- d) iqtisadi böhran
- e) hamısı

99. Azərbaycan hansı modelə üstünlük verir?

- a) Liberal
- b) Sosial yönümlü**
- c) Sosial demokrat
- d) Çin
- e) Yaponiya

100. Formalaşdıran cəhətə aid deyil bazar iqtisadiyyatını formalaşdırmayan cəhət hansıdır?

- a) Rəqabət mühiti
- b) Sahibkarlıq
- c) Coğrafi mövqe**
- d) Mülkiyyətin çox növləri olması
- e) Azad bazar qiymətləri

101. Çin modelinə əsasən islahatlar ilkin olaraq harada aparılmalıdır?
- a) sənayedə
 - b) ticarətdə
 - c) nəqliyyatda
 - d) kənd təsərrüfatında**
 - e) tikintidə
102. İndikativ planlaşdırma hansı bazar modelində tətbiq olunur?
- a) İsveç
 - b) Alman
 - c) Yaponiya
 - d) Fransa
 - e) Cənubi Koreya**
103. Bazar iqtisadi modellərini neçə prinsip formalaşdırır?
- a) 5
 - b) 3
 - c) 2
 - d) 4**
 - e) heç biri düz deyil
104. Planlı iqtisadiyyatın xüsusiyyətlərini göstərin:
- a) resurslar və əmək dövlət tərəfindən paylanır**
 - b) gəlirlərin qeyri-bərabər bölgüsü
 - c) qeyri-sabitlik
 - d) inflyasiya
 - e) hamısı
105. Hansı modellərdə ilkin olaraq kənd təsərrüfatında islahatlar aparılır?
- a) Çin modeli**
 - b) Amerikan modeli
 - c) Yapon modeli
 - d) İsveç modeli
 - e) Alman modeli
106. Hansı bazar modelində indikatr planlaşdırmadan istifadə olunur?
- a) İsveç
 - b) Alman
 - c) Yapon

- d) Fransa
- e) **Cənubi Koreya**

107. Göstərilənlərdən hansı bazar iqtisadiyyatı şəraitində iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin istiqamətinə aid deyil?

- a) büdcə tənzimlənməsi
- b) qiymət tənzimlənməsi
- c) **ətraf mühitin qorunmasının dövlət tənzimlənməsi**
- d) yuxarıdakılardan hamısı iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin istiqamətləridir
- e) heç biri düz deyil

108. Cənubi-Koreya modelində kiçik biznesin inkişafına yönəldilən planlaşdırma nə adlanır?

- a) cari
- b) **indikativ**
- c) sosial
- d) perspektiv
- e) direktiv

109. Aşağıdakı illərdən hansı respublikamızda bazar iqtisadiyyatına keçidin başlanğıcını göstərir?

- a) 1990
- b) 1998
- c) 1992
- d) 1999
- e) **1991**

110. Bazar mexanizmi iri miqyaslı və xroniki işsizliyi necə aradan qaldıra bilər?

- a) **Dövlətin bazara iqtisadi təsiri ilə yəni bazarı tənzimləməsi ilə**
- b) Qiymətlərin azalması ilə
- c) Qiymətləri sabit saxlamaqla
- d) Qiymətlərin artması ilə
- e) İnhisarçı rəqabətin yaranması ilə

111. Hansı halda bazarda qıtlıq yaranır?

- a) dövlət tərəfindən qiymətlər aşağı təyin olunduqda
- b) **dövlət tərəfindən qiymətlər yüksək təyin olunduqda**
- c) istehsal vergiləri artanda
- d) istehsal vergiləri azalanda
- e) heç biri

112. Bazar iqtisadi modellərinin formalaşdırılmasında neçə prinsip əsas götürülür?

- a) 5
- b) 3
- c) 4**
- d) 2
- e) Heç biri düz deyil

113. Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçidin əsası nə vaxt qoyulmuşdur?

- a) 1990
- b) 1988
- c) 1992
- d) 1999
- e) 1991**

114. Bazar modeli nə ilə xarakterizə olunur?

- a) alıcı və satıcıların çox olması ilə
- b) istehsal xərclərinin çox olması ilə
- c) qiymətin son həddə çatması ilə
- d) məhsulların çox çeşidliliyi ilə**
- e) heç biri düz deyil

115. Aşağıdakılardan hansı keçid dövrünün mahiyyətini xarakterizə edir?

- a) sahibkarlıq
- b) dövlət mülkiyyətinin payının çoxluğu
- c) sosial-iqtisadi münasibətlərin formalaşması**
- d) dövlətin həyata keçirdiyi siyasət
- e) heç biri düz deyil

116. Alman modelinin yaradıcısı kimdir?

- a) Keyns
- b) Ervard**
- c) Fridmen
- d) Marşall
- e) Valras

117. Respublikamızda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin ilk proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- a) 2001-ci ildə
- b) 2003-cü ildə
- c) 1996-cı ildə
- d) 1995-ci ildə**
- e) 1993-cü ildə

118. Hansı cəhət bazar modelini xarakterizə edir?
- a) Alıcı və satıcıların çox olması
 - b) İstehsal xərclərinin çox olması
 - c) Qiymətin son həddə çatması
 - d) Məhsulların çox çeşidliyi**
 - e) Heç biri düz deyil
119. Keçid dövrü dedikdə nə başa düşülür?
- a) Sahibkarlıq
 - b) Dövlət mülkiyyətinin payının çoxluğu
 - c) Sosial-iqtisadi münasibətlərin formalaşması**
 - d) Dövlətin həyata keçiridiyi siyasət
 - e) Heç biri deyil
120. Aşağıda qeyd olunanlardan hansı özəlləşdirmə ilə bağlı dövlətin əsas məqsədini təşkil edir?
- a) yoxsulluqla mübarizə aparmaq
 - b) səmərəsiz obyektləri fəaliyyətə gətirməsi**
 - c) sahibkarları formalaşdırmaq
 - d) iş yerləri açmaq
 - e) heç biri düz deyil
121. Tarixə alman modeli kimin adı ilə düşüb?
- a) Keyns
 - b) Erxard**
 - c) Fridmen
 - d) Marşall
 - e) Valras
122. Bu qeyd olunan ölkələrdən hansı tənzimlənməyən bazar iqtisadiyyatını təmsil edir?
- a) Portuqaliya
 - b) Yaponiya
 - c) Yeni Zelandiya**
 - d) Almaniya
 - e) Heç biri düz deyil
123. Azərbaycanda özəlləşdirmə ilə bağlı neçə proqram qəbul olunmuşdur?
- a) 2**
 - b) 5
 - c) 4
 - d) 3
 - e) 1
124. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatının başa çatdığını göstərir?

- a) 2009
- b) 2010**
- c) 2008
- d) 2007
- e) 2011

125. Aşağıdakılardan hansı “Əsrin müqaviləsinin” mahiyyətini şərh edir?

- a) İqtisadi inkişaf strategiyası**
- b) Sahibkarlıq fəaliyyəti
- c) Liberallaşdırma
- d) Tənzimləmə
- e) İqtisadi siyasət

126. Tənzimlənən bazar iqtisadiyyatı ölkələrindən biri yanlıştır:

- a) Yaponiya
- b) İsrail
- c) Almaniya
- d) Portuqaliya
- e) Yeni Zelandiya**

127. Özəlləşdirmədə dövlətin əsas məqsədi:

- a) iş yerləri açmaq
- b) insanlara pay vermək
- c) sahibkarları formalaşdırmaq
- d) səmərəsiz obyektləri fəaliyyətə gətirmək**
- e) yoxsulluqla mübarizə aparmaq

128. Azərbaycanda özəlləşdirmənin başlıca məqsədləri hansılardır?

- a) təsərrüfat subyektləri üçün xüsusi mülkiyyət və sərbəst rəqabət prinsipləri əsasında özü-özünü tənzimləyən bazar iqtisadiyyatı mühitinin yaradılması
- b) xalq təsərrüfatı strukturunun bazar iqtisadiyyatının tələblərinə uyğun olaraq yenidən qurulması
- c) milli iqtisadiyyata investisiyaların, o cümlədən xarici investisiyaların cəlb edilməsi
- d) bütün cavablar doğrudur**
- e) bütün cavablar doğru deyil

129. İqtisadi inkişaf strategiyasının müəyyənləşdirilməsində əsas rol oynayan nədir?

- a) düzgün iqtisadi siyasət
- b) tənzimləmə mexanizmi
- c) sahibkarlıq fəaliyyəti
- d) liberallaşdırma
- e) əsrin müqaviləsi**

130. Respublikamızda hansı dövr keçid iqtisadiyyatının başa çatdığını əks etdirir?
- a) 2009
 - b) 2007
 - c) 2008
 - d) 2010**
 - e) 2011
131. «Əsrin müqaviləsi» nəyin müəyyən olunmasında əsas rol oynayır?
- a) iqtisadi siyasətin
 - b) sahibkarlıq fəaliyyətinin
 - c) liberallaşdırmanın
 - d) tənzimləmənin
 - e) iqtisadi inkişaf strategiyasının**
132. Hansı iqtisadçı-alim sosial yönümlü bazarın nəzəri əsasını qoymuşdur?
- a) Monkretyen
 - b) Marks
 - c) Oyken**
 - d) Keyns
 - e) Marşal
133. Əmək bazarına yenidən daxil olma və ya iş yerini dəyişmə səbəbindən olan işsizlik necə adlanır?
- a) Friksion işsizlik**
 - b) Stuktur işsizlik
 - c) Dövri işsizlik
 - d) Texnoloji işsizlik
 - e) Təbii işsizlik
134. Friksion işsizlik nədir?
- a) Əmək bazarına yenidən daxil olma və ya iş yerini dəyişmə səbəbindən olan işsizlikdir**
 - b) İş yerlərinin strukturu fəal iqtisadi əhali strukturu arasında uyğunsuzluq nəticəsində yaranan işsizlikdir
 - c) İqtisadiyyatın dövriliyi ilə əlaqədar olan işsizlikdir
 - d) Könüllü olaraq işləmək istəyinin olmamasından yaranan işsizlik
 - e) Heç biri
135. Dövri işsizlik nədir?

- a) Əmək bazarına yenidən daxil olma və ya iş yerini dəyişmə səbəbindən olan işsizlikdir
- b) İqtisadiyyatın dövriliyi ilə əlaqədar olan işsizlikdir**
- c) İş yerlərinin strukturu fəal iqtisadi əhali strukturu arasında uyğunsuzluq nəticəsində yaranan işsizlikdir
- d) Əmək bazarının düzgün təşkil olunmaması ilə əlaqədar yaranan işsizlik
- e) Heç biri

136. Bazarın genetik əsasını nə təşkil edir?

- a) məhsul istehsalı
- b) məhsul istehlakı
- c) əmtəə istehsalı
- d) mübadilə**
- e) heç biri

137. Məşqulluq nəzəriyyəsini kim işləyib hazırlayıb?

- a) Keyns**
- b) Sey
- c) Mill
- d) Marsall
- e) Heç biri düz deyil

138. Aşağıdakılardan hansı əmək bazarının meyarıdır?

- a) Mənfəət
- b) Əhəlinin yaş tərkibi
- c) Əhəlinin cins tərkibi
- d) Məşqulluq səviyyəsi
- e) Əmək haqqı**

139. Əmək bazarının neçə funksiyası mövcuddur?

- a) 5
- b) 4
- c) 3
- d) 2**
- e) heç biri düz deyil

140. Friksion işsizliyin səbəbini göstərin:

- a) elmi-texniki tərəqqi nəticəsində insanların yeni texniki və bilik tələblərə cavab verməməsi
- b) iqtisadi böhran
- c) daha münasib iş yerinin axtarışı**
- d) iqtisadiyyatda struktur dəyişikliyi
- e) əmək bazarının düzgün təşkil olunmaması

141. Struktur işsizliyin səbəbini göstərin:
- a) daha münasib iş yerinin axtarışı
 - b) elmi-texniki tərəqqi nəticəsində insanların yeni texniki və bilik tələblərə cavab verməməsi**
 - c) məcmu tələbin azalması nəticəsində istehsal həcmnin azalması
 - d) əmək bazarının düzgün təşkil olunmaması
 - e) heç biri
142. Dövri işsizliyin səbəbini göstərin
- a) daha münasib iş yerinin axtarışı
 - b) məcmu tələbin azalması nəticəsində istehsal həcmnin azalması**
 - c) elmi-texniki tərəqqi nəticəsində insanların yeni texniki və bilik tələblərə cavab verməməsi
 - d) könüllü olaraq işləmək istəyinin olmaması
 - e) heç biri
143. İnsanların işlə tam təmin olunması əmək bazarında özünü nədə biruzə verir?
- a) Tam məşğulluq**
 - b) Ara-sıra məşğulluq
 - c) Məşğulluq
 - d) Qismən məşğulluq
 - e) Orta səviyyədə məşğulluq
144. Əmək bazarı neçə funksiya ilə xarakterizə olunur?
- a) 5
 - b) 4
 - c) 2**
 - d) 3
 - e) Hec biri düz deyil
145. Təbii işsizlik səviyyəsi deyəndə nə nəzərdə tutulur?
- a) struktur və dövri işsizliyin olduğu halda işsizlik səviyyəsi
 - b) friksion və struktur işsizliyin olduğu halda işsizlik səviyyəsi**
 - c) friksion və dövri işsizliyin olduğu halda işsizlik səviyyəsi
 - d) dövri işsizliyin olduğu vəziyyət
 - e) təşkilati işsizliyin olduğu halda işsizlik səviyyəsi
146. Aşağıdakılardan hansı səhvdir?
- a) Təbii işsizlik səviyyəsi friksion və dövri işsizliyin olduğu halda işsizlik səviyyəsidir**

- b) Friksion işsizlik əmək bazarına yenidən daxil olma və ya iş yerini dəyişmə səbəbindən olan işsizlikdir
- c) Struktur işsizlik iş yerlərinin strukturu fəal iqtisadi əhali strukturu arasında uyğunsuzluq nəticəsində yaranan işsizlikdir
- d) Dövrü işsizlik iqtisadiyyatın dövriliyi ilə əlaqədar olan işsizlikdir
- e) Təşkilati işsizlik əmək bazarının təşkili ilə əlaqədar olan işsizlikdir

147. Bazar iqtisadiyyatının genetik əsaslarına bunlardan hansıları aid etmək olar?

- a) **inkışaf etmiş əmək bölgüsü və xüsusi mülkiyyət**
- b) xüsusi mülkiyyət
- c) ümumxalq mülkiyyəti
- d) kolxoz-kooperativ təsərrüfatı
- e) dövlət mülkiyyəti

148. Əmək bazarında insanların normal həyat səviyyəsini hansı funksiya həyata keçirir?

- a) bölüşdürücü
- b) iqtisadi
- c) tənzimləyici
- d) **sosial**
- e) heç biri düz deyil

149. Aşağıdakılardan hansı əməkdən istifadə funksiyası hesab olunur?

- a) Sosial
- b) Hamısı düzdür
- c) Bölüşdürücü
- d) Tənzimləyici
- e) **Iqtisadi**

150. Məşqulluq hansı amillə xarakterizə olunur?

- a) **Əmək qabiliyyəti olan və işləmək istəyənlərin işlə təmin olunması**
- b) Bütün insanların işlə təmin olunması
- c) Ölkədə işsizlərin olmadığı bir dövr
- d) İnsanların aclıqdan ölməməsi
- e) Heç biri düz deyil

151. İqtisadi artımın əsasən neçə tipi mövcuddur?

- a) 5
- b) **2**
- c) 4
- d) 3
- e) 1

152. İqtisadi artım dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- a) **real ÜDM-nin artımı**
- b) nominal ÜDM-nin artımı
- c) bir nəfərə olan cari ÜDM-nin artımı
- d) bir nəfərə olan real ÜDM-nin artımı
- e) milli gəlirin artımı

153. Bütün qərarların hökumət tərəfindən müəyyən edilməsi hansı iqtisadi sistemin xüsusiyyətidir?

- a) bazar iqtisadiyyatının
- b) kapitalizmin
- c) **sosializmin**
- d) bələdiyyələrin
- e) heç biri

154. İqtisadi məqsədə dedikdə nə yada düşür?

- a) **İqtisadi artım**
- b) Milli sərvətin çoxalması
- c) Yeni müəssisələrin çoxalması
- d) Milli gəlirin çoxalması
- e) Şəxsi gəlirin çoxalması

155. İqtisadi artımın optimal məqsədinin göstəricisi nədir?

- a) Sənayenin inkişafı
- b) Kənd təsərrüfatının inkişafı
- c) **Bütün əhəlinin həyat səviyyəsinin artması**
- d) Milli iqtisadiyyatın inkişafı
- e) Müəssisənin inkişafı

156. Tarixdə iqtisadi artımın neçə tipi mövcuddur?

- a) 5
- b) 1
- c) 4
- d) 3
- e) **2**

157. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi artımın göstəricisi deyildir?

- a) **Yalnız iri firmaların fəaliyyəti**
- b) Əhəlinin maddi – rifahının yaxşılaşdırılması
- c) Tam məşğulluğun təmin edilməsi
- d) Sosial və həyat şəraitinin təhlükəsizliyin artımı
- e) İşsizlərin sosial müdafiəsi

158. Aşağıdakılardan hansı respublikamızda transformasiya prosesini çətinləşdirən problemdir?
- a) Qarışıq iqtisadi sistem
 - b) Ənənəvi sistem
 - c) Planlı – təsərrüfat sistemi
 - d) Bazar sistemi
 - e) **inzibati – amirlik sistemi**
159. Bütün ölkə vətəndaşlarının gəlirləri hansı göstərici ilə ölçülür?
- a) ÜDM
 - b) **ÜMM**
 - c) Xalis milli məhsul
 - d) Xalis daxili məhsul
 - e) milli gəlir
160. Hansı əmtəələr mübadilə edilə bilər?
- a) **dəyərləri bərabər olan**
 - b) dəyərləri fərqli olan
 - c) əl ilə hazırlanan
 - d) dəzgahda hazırlanan
 - e) heç biri
161. İqtisadi artımın göstəricisi sırasında bunlardan hansı yoxdur?
- a) Tam məşqulluqla təmin olunması
 - b) Əhalinin maddi-rifahının yaxşılaşdırılması
 - c) **Yalnız iri firmaların fəaliyyəti**
 - d) Sosial və həyat şəraitinin təlikəsizliyinin artması
 - e) İşsizlərin sosial müdafiəsi
162. Transformasiya prosesini nə çətinləşdirir?
- a) Qarışıq iqtisadi sistem
 - b) Ənənəvi sistem
 - c) Planlı təsərrüfat sistemi
 - d) **İnzibati amirlik sistemi**
 - e) Bazar sistemi
163. İqtisadi artımı səciyyələndirən göstərici:
- a) milli sərvətin həcmi
 - b) **ÜDM-un artımı**
 - c) ödəmə fondu
 - d) renta ödənişi
 - e) faiz gəliri

164. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi artımın tərifidir?
- a) yem müəssisələrin tikilməsi
 - b) ümumi kəmiyyət və keyfiyyət yaxşılaşdırılması**
 - c) milli sərvətin çoxalması
 - d) Milli gəlirin artması
 - e) şəxsi gəlirin çoxalması
165. İqtisadi artımı xarakterizə edən göstərici hansıdır?
- a) ÜDM-un artımı**
 - b) Milli sərvətin həcmi
 - c) Faiz gəliri
 - d) Renta
 - e) Sahibkarlıq
166. İqtisadi inkişafın dinamizmi nədə ifadə olunur: 1. İqtisadi artım sürətində 2. Xarici borcun azalmasında 3. Mütərəqqi struktur dəyişikliklərində 4. Həyat səviyyəsinin artmasında 5. İnflyasiyanın zəifləməsində
- a) 1, 3
 - b) 1, 2
 - c) 2, 4
 - d) 4,5
 - e) 1, 5**
167. İqtisadi artımın tərfi nədir?
- a) Kəmiyyət və keyfiyyətə U.M.M yaxşılaşdırılması**
 - b) Yeni müəssisələrin tikilməsi
 - c) Milli sərvətin çoxalması
 - d) Milli gəlirin artması
 - e) Şəxsi gəlirin çoxalması
168. Hansı göstərici iqtisadi artımı xarakterizə edir?
- a) Renta
 - b) Milli sərvətin həcmi
 - c) Faiz gəliri
 - d) Ü. D. Mortime**
 - e) Sahibkarlıq
169. Milli iqtisadiyyatı formalaşdırmaq üçün vacib olmayan element:
- a) Milli valyutasının olması
 - b) Dünya iqtisadiyyatında mühüm mövqeyinin olması**

- c) Çevik təsərrüfat mexanizminin olması
- d) İnfrastrukturunun (bank sisteminin) olması
- e) Özünün milli bazarının olması

170. Mövcud resurslardan iqtisadiyyatda istifadə olunmaması özünü nədə biruzə verir?

- a) yoxsulluqda
- b) işsizlikdə**
- c) savadsızlıqda
- d) məşğulluqda
- e) heç biri düz deyil

171. Təklif tələbi doğrursa, buna nə qanunu deyilir?

- a) Keyns qanunu
- b) Marşall qanunu
- c) Sey qanunu**
- d) Fridmen qanunu
- e) Mill qanunu

172. Aşağıdakılardan hansı maliyyə sabitliyini təmin edir?

- a) pul siyasəti
- b) iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi
- c) vergi siyasəti
- d) maliyyə siyasəti**
- e) fiskal siyasət

173. İqtisadiyyatda resurslardan səmərəli istifadə olunmaması nə ilə nəticələnir?

- a) Məşğulluqla
- b) İşsizliklə**
- c) Savadsızlıqla
- d) Yoxsulluqla
- e) Hec biri düz deyil

174. Əgər tələbi təklif doğrursa buna nə qanunu deyilir?

- a) Keyns qanunu
- b) Marşall qanunu
- c) Mill qanunu
- d) Fudmen qanunu
- e) Sey qanunu**

175. Tarazlı artım nədir?

- a) Effektiv artımdır
- b) Ən yüksək artım sürətidir
- c) Resursların müxtəlif kombinasiyaları ilə alınan artımdır**

- d) Daxili resurslara əsaslanan artımdır
- e) Xarici resurslara əsaslanan artımdır

176. Tələbin stimullaşdırılmasını ilk dəfə kim irəli sürmüşdür?

- a) Marşall
- b) Erxard
- c) Sey
- d) Kene
- e) **Keyns**

177. Aşağıdakılardan hansı müvazinətli bazarın fərqləndirici əlamətləridir?

- a) **tələb və təklifin uyğunluğu**
- b) rəqabətlik
- c) inhisarçılıq
- d) defisitlik
- e) əmtənin artıqlığı

178. Multiplikator nəzəriyyəsi nəyi əks etdirir?

- a) milli gəlirlə həyat səviyyəsi arasındakı əlaqəni
- b) istehsalla istehlak arasındakı əlaqəni
- c) **investisiya ilə milli gəlir arasındakı əlaqəni**
- d) yığımla istehlak arasındakı əlaqəni
- e) ÜDM-la milli gəlir arasındakı əlaqəni

179. Maliyyə sabitliyi nəyin hesabına təmin olunur?

- a) **Maliyyə siyasəti**
- b) İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi
- c) Vergi siyasəti
- d) Pul siyasəti
- e) Fiskal siyasət

180. İlk dəfə tələbin stimullaşdırılması anlayışını kim söyləmişdir?

- a) Marşall
- b) **Keyns**
- c) Sey
- d) Kene
- e) Erxard

181. Multiplikasiya hansı həddə qədər səmərəlidir?

- a) Məcmu tələb = məcmu təklif olanadək
- b) Istehsal = istehlak olanadək
- c) **Istehsal optimal həcmə çatanaqədər**

- d) Multiplikasiyanın həddi yoxdur
- e) Düzgün cavab yoxdur

182. Keynsin müvazinat modeli nəyi xarakterizə edir?

- a) istehsal və istehlakı
- b) istehsal və əmanəti
- c) investisiya və istehlakı
- d) əmanət və investisiyanı
- e) **istehlak, əmanət və investisiyanı**

183. Aşağıdakılardan hansı makroiqtisadi sabitliyin məqsədini xarakterizə edir?

- a) **MG artımı, işsizliyin saxlanılması, xalis ixrac və qiymət səviyyəsi**
- b) idxala üstünlük vermək
- c) ixraca üstünlük vermək
- d) istehsalı genişləndirmək
- e) heç biri

184. Cəmiyyətdə pul təklifi və qiymətlərin ümumi səviyyəsi nəyi müəyyənləşdirir?

- a) məcmu təklifi
- b) qiyməti
- c) vergini
- d) **məcmu tələbi**
- e) heç biri

185. Müvazinetli bazar hansı əlamətinə görə digərlərindən fərqlənir?

- a) İnhisarçılıq
- b) Rəqabətçilik
- c) **Tələb və təklifin uyğunluğu**
- d) Defisitlik
- e) Əmtəələrin artıqlığı

186. Aşağıdakılardan hansı multiplikator nəzəriyyəsinin mahiyyətini əks etdirir?

- a) Milli gəlirlə həyat səviyyəsi arasındakı əlaqə
- b) İstehsalla istehlak arasındakı əlaqə
- c) U.D.M. və milli gəlir arasındakı əlaqə
- d) Yığım ilə istehlak arasındakı əlaqəni
- e) **İnvestisiya ilə milli gəlir arasındakı əlaqə**

187. Dövlətin iqtisadi inkişafın əsas makro və mikro iqtisadi proporsiyaları nə ilə reallaşır?

- a) maliyyə siyasəti
- b) **vergi siyasəti**

- c) fiskal siyasət
- d) rəqabətlə
- e) bütün cavablar düzgündür

188. Dövlətin iqtisadi siyasəti dedikdə nə başa düşülür?

- a) sosial müdafiə
- b) məşğulluq
- c) **dövlətin təsərrüfat həyatına müdaxiləsi**
- d) sabitləşdirmə
- e) iqtisadi artım

189. Aşağıdakılardan hansı inflyasiyanı əks etdirir?

- a) sənaye məhsullarının qiymətlərinin artımı
- b) ölkədə bütün əmtəə və xidmətlərin orta qiymət səviyyəsinin artımı
- c) çörəyin qiymətinin artımı
- d) texnoloji avadanlıqların qiymətlərinin artımı
- e) **hamısı**

190. İqtisadi inkişafın əsas proporsiyalarını hansı siyasət reallaşdırır?

- a) **vergi siyasəti**
- b) fiskal siyasət
- c) maliyyə siyasəti
- d) sabitləşdirmə
- e) rəqabətlik

191. Dövlətin təsərrüfat həyatına müdaxiləsi nə adlanır?

- a) məşğulluq
- b) **iqtisadi siyasət**
- c) iqtisadi artım
- d) sosial müdafiə
- e) heç biri düz deyil

192. Inflyasiya və işsizlik iqtisadi nəzəriyyənin hansı bölməsini xarakterizə edir?

- a) mikroiqtisadiyyatı
- b) mezoiqtisadiyyatı
- c) **makroiqtisadiyyatı**
- d) meqaiqtisadiyyatı
- e) heç biri düz deyil

193. Hansı siyasət vasitəsilə iqtisadi inkişafın əsas proporsiyaları reallaşır?

- a) Maliyyə siyasəti
- b) Fiskal siyasəti
- c) Vergi siyasəti**
- d) Sabitləşdirmə
- e) Rəqabətçilik

194. Əgər dövlət təsərrüfat həyatına müdaxilə edərsə buna nə deyilir?

- a) Məşqulluq
- b) İqtisadi artım
- c) İqtisadi siyasət**
- d) Sosial müdafiyyə
- e) Heç biri düz deyil

195. Aşağıdakı adları göstərilənlərdən hansı dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin əsasını qoymuşdur?

- a) Marşall
- b) Mill
- c) Kene
- d) Keyns**
- e) Sey

196. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin əsas məqsədini təşkil edir?

- a) iqtisadi və sosial sabitlik**
- b) məşğulluq
- c) yoxsulluğun ləğvi
- d) qiymət siyasəti
- e) heç biri düz deyil

197. Filips ilk dəfə hansı əlaqəni araşdırmışdır?

- a) məşğulluqla işsizlik
- b) istehsalla istehlak
- c) yığım ilə istehlak
- d) inflyasiya ilə işsizlik**
- e) heç biri düz deyil

198. İqtisadi sistemin normal fəaliyyət göstərməsi nədən asılıdır?

- a) bazardan
- b) planlaşdırmadan
- c) demokratiyadan
- d) dövlətin rolundan**
- e) mülkiyyətdən

199. İqtisadi nəzəriyyənin hansı bölməsinə inflyasiya və işsizlik anlayışları xasdır?
- a) **Makroiqtisadiyyatı**
 - b) Mezoiktisadiyyat
 - c) Mikroiktisadiyyat
 - d) Meqoiktisadiyyat
 - e) Heç biri düz deyil
200. Dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsini hansı iqtisadiyadçı söyləmişdir?
- a) Marşall
 - b) Mill
 - c) **Keyns**
 - d) Kenc
 - e) Sey
201. Qarışıq iqtisadiyyatda dövlət müdaxiləsinin əsas məqsədlərindən biri:
- a) istehsalı artırmaq
 - b) vergiləri artırmaq
 - c) vergiləri azaltmaq
 - d) **hər bir insanın ən azı minimum ehtiyaclarını təmin etmək**
 - e) heç biri
202. Aşağıdakılardan hansı uzunmüddətli işsizliyi xarakterizə edir?
- a) mövsümi, struktur
 - b) friksion, mövsümi
 - c) **tsiklik, struktur**
 - d) tsiklik, friksion
 - e) mövsümi, tsiklik
203. Aşağıdakılardan hansı qısamüddətli işsizliyi xarakterizə edir?
- a) tsiklik, friksion
 - b) **mövsümi, friksion**
 - c) mövsümi, tsiklik
 - d) struktur, tsiklik
 - e) heç biri
204. İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsində əsas məqsəd nədir?
- a) **İqtisadi və sosial sabitlik**
 - b) Məşqulluq
 - c) Yoxsulluğun ləğvi
 - d) Qiymət siyasəti
 - e) Heç biri düz deyil

205. Filips tərəfindən araşdırılan iqtisadi əlaqə hansıdır?

- a) **İnflyasiya ilə işsizlik**
- b) İstehsalla istehlak
- c) Yığım ilə istehlak
- d) Heç biri düz deyil
- e) Məşqulluqla işsizlik

206. Normal fəaliyyət göstərən iqtisadi sistem nəyə əsaslanır?

- a) Bazara
- b) Planlaşdırmaya
- c) Demokratiyaya
- d) **Dövlətin roluna**
- e) Mülkiyyətə

207. Yoxsulların sayı nəyə əsasən dəyişir?

- a) həyat səviyyəsinə
- b) gəlirlərə
- c) xərclərə
- d) əməkhaqqına
- e) **yoxsulluq həddinə**

208. İş yerlərinin strukturu fəal iqtisadi əhali strukturu arasında uyğunsuzluq nəticəsində yaranan işsizlik necə adlanır?

- a) friksion işsizlik
- b) **stuktur işsizlik**
- c) dövrü işsizlik
- d) texnoloji işsizlik
- e) Təbii işsizlik

209. İqtisadiyyatın dövriliyi ilə əlaqədar olan işsizlik necə adlanır?

- a) **dövrü işsizlik**
- b) friksion işsizlik
- c) stuktur işsizlik
- d) texnoloji işsizlik
- e) təbii işsizlik

210. Yoxsulluğa düşər olma neçə amillə xarakterizə olunur?

- a) 3
- b) 5
- c) 1

- d) 4
- e) 2

211. Aşağıdakılardan hansı yoxsulluqla bağlı dövlətin əsas vəzifəsidir?

- a) siyasi
- b) mütləq
- c) daimi
- d) **sosial**
- e) iqtisadi

212. Neçə amil yoxsulluğa düşər olmağa gətirib çıxarır

- a) 3
- b) 5
- c) **2**
- d) 4
- e) 1

213. Yoxsulluğu təcəssüm etdirən dövlətin vəzifəsi özünü nədə biruzə verir?

- a) Siyasi
- b) Mütləq
- c) Daimi
- d) İqtisadi
- e) **Sosial**

214. Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsinin əsasını nə təşkil edir?

- a) əmək haqqı
- b) gizli iqtisadiyyat
- c) sosial qeyri-bərabərlik
- d) həyat səviyyəsi
- e) **yaşayış minimumu**

215. Struktur işsizlik nədir?

- a) **İş yerlərinin strukturu fəal iqtisadi əhali strukturu arasında uyğunsuzluq nəticəsində yaranan işsizlikdir**
- b) Əmək bazarına yenidən daxil olma və ya iş yerini dəyişmə səbəbindən olan işsizlikdir
- c) İqtisadiyyatın dövriliyi ilə əlaqədar olan işsizlikdir
- d) Könüllü olaraq işləmək istəyinin olmamasından yaranan işsizlik
- e) Heç biri

216. Könüllü işdən çıxıb yeni iş axtaranlar hansı növ işsizliyə daxildirlər?

- a) Struktur işsizlik

- b) Dövri işsizlik
- c) Friksion işsizlik**
- d) Texnoloji işsizlik
- e) Təşkilati işsizlik

217. Gizli işsizlik deyəndə kimlər nəzərdə tutulur?

- a) iş axtaranlar
- b) tam iş günü və ya iş həftəsi məşğul olmayıb, lakin tam məşğul olmaq istəyənlər**
- c) işsiz kimi qeydiyyatdan keçməyənlər
- d) işləmək istəməyənlər
- e) heç biri

218. Cəmiyyətdə yoxsulların sayı nəyin əsasında dəyişir?

- a) əmək haqqının
- b) gəlirlərin
- c) yoxsulluq həddinin**
- d) həyat səviyyəsinin
- e) heç biri düz deyil

219. Aşağıdakılardan hansı yoxsulluq həddinin müəyyən olunmasının metodlarına aid deyil?

- a) tarixi yoxsulluq**
- b) nisbi yoxsulluq
- c) mütləq yoxsulluq
- d) xroniki yoxsulluq
- e) tədrici yoxsulluq

220. Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsinin əsasını nə təşkil edir?

- a) əmək haqqı
- b) yaşayış minimumu**
- c) gizli iqtisadiyyat
- d) həyat səviyyəsi
- e) sosial qeyri-bərabərlik

221. Yoxsulların sayının artıb-azalmasının meyarı nədir?

- a) Əməkhaqqı
- b) Yoxsulluğun həddi**
- c) Gəlirlər
- d) Həyat səviyyəsi
- e) Heç biri düz deyil

222. Aşağıdakı hansı tələb yoxsulluğu doğurur:

- a) əmlak, gəlir və imkan bərabərsizliyi
- b) pulsuz təhsil xidmətlərinin hamı üçün münasib olması
- c) dünya iqtisadiyyatına daxil olmaq imkanlarının məhdud olması
- d) ekoloji və beynəlxalq təhlükələr
- e) **bütün cavablar doğrudur**

223. Tam iş günü və ya iş həftəsi məşğul olmayıb, lakin tam məşğul olmaq istəyənlər hansı növ işsizliyi təşkil edirlər?

- a) Struktur işsizliyi
- b) Dövri işsizliyi
- c) Təbii işsizliyi
- d) **Gizli işsizliyi**
- e) fliksion işsizliyi

224. Aşağıdakılardan hansı işsizlik səviyyəsini artırır?

- a) pensiya yaşının azaldılması
- b) minimum əmək haqqının azaldılması
- c) həmkərlər ittifaqlarının nüfuzunun azalması
- d) **pensiya yaşının artırılması**
- e) həmkarlar ittifaqlarının nüfuzunun artması

225. Aşağıdakılardan hansı işsizlik səviyyəsini azaldır?

- a) pensiya yaşının artırılması
- b) minimum əmək haqqının artırılması
- c) həmkərlər ittifaqlarının nüfuzunun artırılması
- d) **pensiya yaşının azaldılması**
- e) həmkarlar ittifaqlarının nüfuzunun azalması

226. Firmaların tək olması hansı bazar strukturuna aiddir?

- a) xalis rəqabət
- b) **inhisarçılıq**
- c) oliqapoliya
- d) inhisarçı rəqabət
- e) heç biri

227. Aşağıdakılardan hansı gizli iqtisadiyyatın funksiyalarındır?

- a) **tənzimləyici və qeyri-tənzimləyici**
- b) stimullaşdırıcı
- c) tənzimləyici
- d) depression
- e) heç biri düz deyil

228. Yoxsulluq həddi hansı metodlarla müəyyənləşdirilir?

- a) mütləq və minimum yoxsulluqla
- b) minimum və nisbi yoxsulluqla
- c) nisbi və mütləq yoxsulluqla**
- d) maksimum və nisbi yoxsulluqla
- e) maksimum və mütləq yoxsulluqla

229. Bu qeyd olunanlardan hansı yoxsulluq həddinin metodlarına daxil deyil?

- a) Mütləq yoxsulluq
- b) Nisbi yoxsulluq
- c) Tarixi yoxsulluq**
- d) Xroniki yoxsulluq
- e) Tədrici yoxsulluq

230. Hansı meyar yoxsulluq həddini müəyyən edir?

- a) Əmək haqqı
- b) Həyat səviyyəsi
- c) Gizli iqtisadiyyat
- d) Yaşayış minimumu**
- e) Sosial qeyri bərabərlik

231. Çində həyata keçirilən iqtisadi islahatların əsasını nə təşkil edir?

- a) bazar
- b) amirlik
- c) ənənəvi
- d) keçid iqtisadiyyatı
- e) plan və bazar**

232. Fiskal siyasəti həyata keçirən subyekt:

- a) Mərkəzi Bank
- b) Vergilər Nazirliyi
- c) dövlət**
- d) Maliyyə Nazirliyi
- e) məşhur iqtisadçılar

233. Fiskal siyasətin məqsədi:

- a) sabit vergi siyasəti, iqtisadi resurslardan səmərəli istifadə
- b) büdcənin gəlir və xərclərini təmin etmək
- c) ÜDM-un artımını, iqtisadi resursların səmərəliliyini və qiymətlərin sabitliyini təmin etmək**
- d) qiymətlərin sabit artımını, iqtisadi artımı, sabit vergini təmin etmək

e) ÜDM-un stabil artımını təmin etmək

234. Şərqi Avropa ölkələrində bazara keçidin neçə mərhələsi olmuşdur?

- a) 5
- b) 4
- c) 2
- d) 1
- e) **3**

235. Aşağıdakılardan hansı Çində həyata keçirilən iqtisadi islahatlara aiddir?

- a) amirlik
- b) ənənəvi
- c) keçid iqtisadiyyatı
- d) **plan və bazar**
- e) bazar

236. Fiskal siyasəti həyata keçirən qurum hansıdır?

- a) Mərkəzi Bank
- b) Vergilər Nazirliyi
- c) **Dövlət**
- d) Maliyyə Nazirliyi
- e) heç biri düz deyil

237. Bazara keçidin 3 mərhələdən ibarət olması hansı ölkələrə şamil edilir?

- a) Mərkəzi Avropa
- b) **Şərqi Avropa**
- c) Serbiya
- d) Qərbi Avropa
- e) Bolqarıstan

238. Aşağıdakılardan hansı fiskal siyasətin məqsədini müəyyən edir?

- a) **ÜDM artımı**
- b) sabit vergi siyasəti
- c) qiymətlərin sabit artımı
- d) büdcənin gəlir və xərcləri
- e) iqtisadi artım

239. Keynsin tənzimləmə siyasətinin əsasını nə təşkil edir?

- a) sosial siyasət
- b) qiymət siyasəti

- c) pul-kredit siyasəti
- d) xarici-ticarət siyasəti
- e) **büdcə-vergi siyasəti**

240. XX əsrin 80-ci illərində iqtisadi islahatlarla bağlı cərəyanlar Avropanın hansı ölkəsində meydana gəlmişdir?

- a) Almaniya
- b) **Polşada**
- c) Bolqarıstanda
- d) Rumıniya
- e) Macarıstanda

241. Aşağıdakılardan hansı monetarist iqtisadiyyatının bölmələridir?

- a) **real və pul bölməsi**
- b) kəmiyyət bölməsi
- c) keyfiyyət bölməsi
- d) sabitləşdirmə bölməsi
- e) heç biri düz deyil

242. Çinin iqtisadi islahatlarının əsasını nə təşkil edir?

- a) Amirlik
- b) Ənənəvi
- c) Keçid iqtisadiyyatı
- d) Bazar
- e) **Plan və bazar**

243. Hansı qurum fiskal siyasəti həyata keçirir?

- a) **Dövlət**
- b) Vergilər nazirliyi
- c) Mərkəzi bank
- d) Maliyyə Nazirliyi
- e) Heç biri düz deyil

244. Üç mərhələli bazara keçid hansı ölkəyə xasdır?

- a) Mərkəzi Avropa
- b) Qərbi Avropa
- c) Serbiya
- d) **Şərqi Avropa**
- e) Bolqarıstan

245. Polşada iqtisadi islahatlar üçün zəmin yaradan cərəyanlar nə vaxt meydana gəlmişdir?

- a) XX əsrin 90-cı illərində
- b) XX əsrin 60-cı illərində
- c) XX əsrin 80-ci illərində**
- d) XX əsrin 70-ci illərində
- e) bütün cavablar doğrudur

246. Fiskal siyasətin iqtisadi alətləri:

- a) dövlət büdcəsinin gəlir və xərcləri, məcmu gəlirin həcmi
- b) məcmu gəlir və xərclər, vergilər və dövlət satınalmaları
- c) dövlət büdcəsinin gəlirləri və xərcləri, dövlət satınalmaları, vergilər, dövlət transfertləri**
- d) dövlət satınalmaları, qiymətlərin sabit səviyyəsinin təmin olunması, vergilər
- e) dövlət büdcəsinin gəlir və xərcləri, vergilər, ÜDM-un sabit artımı

247. C.M.Keyns bazar konsepsiyasında tənzimləmə siyasət kimi nəyi əsas hesab etmişdi?

- a) pul-kredit siyasəti
- b) sosial siyasət
- c) xarici ticarət siyasəti
- d) büdcə-vergi siyasəti**
- e) qiymət siyasəti

248. Şərqi Avropa ölkələrinin hansında ilk dəfə olaraq bazar iqtisadiyyatı rüşeymləri formalaşmışdır?

- a) Polşada
- b) Çexiyada
- c) Rumıniyada
- d) Almaniyada
- e) Macarıstanda**

249. Makroiqtisadiyyat ilk gündən qarşısına hansı məsələlərin həlli vəzifəsini qoyur?

- a) Ölkənin rəqabət qabiliyyətliliyini artırmaq
- b) İnsanların həyat səviyyəsini yüksəltmək
- c) Firma və şirkətlərin mənfəətini artırmaq
- d) Hökumətin fiskal və pul siyasəti vasitəsilə ümumiqtisadi meyllərlə təsirinə nail olmaq**
- e) Ölkədə iqtisadi artıma nail olmaq

250. Aşağıdakı ölkələrin hansında ilk dəfə olaraq bazar iqtisadiyyatının rüşeymləri yaranmışdır?

- a) Çexiyada
- b) Rumıniyada
- c) Macarıstanda**
- d) Almaniyada

e) Polşada

251. Bazar sosializmi hansı ölkədə tətbiq olunan bazar modelidir?

- a) Yaponiya
- b) Çin**
- c) Almaniya
- d) İsveç
- e) Fransa

252. Dövlət büdcəsinin kəsirini hökumət nəyin hesabına ödəyir?

- a) qənaət hesabına
- b) qiymətləri artırmaqla
- c) daxili mənbələr hesabına**
- d) vergiləri artırmaqla
- e) heç biri düz deyil

253. Fiskal siyasət özündə nəyi təcəssüm etdirir?

- a) İqtisadi artımı
- b) Sabit vergi siyasətini
- c) Qiymətlərin sabit artımını
- d) Büdcənin gəlir və xərclərini
- e) U.D.M. artımını**

254. Tənzimləmə siyasəti dedikdə Keyns nəyi əsas götürür?

- a) Sosial siyasət
- b) Büdcə-kredit siyasəti**
- c) Pul-kredit siyasəti
- d) Xarici-ticarət siyasəti
- e) Qiymət siyasəti

255. Avropanın hansı ölkəsində XX sonlarında iqtisadi cərəyanlar yaranmışdır?

- a) Almaniya
- b) Rumıniya
- c) Bolqarıstan
- d) Polşada**
- e) Macarıstan

256. İnhisar bazarının xüsusiyyətlərinə hansılar aiddir?

- a) firmanın tək olması və standartlaşdırılmış əmtəənin sayı
- b) firmanın tək olması, bazara giriş və çıxış maneələrinin mütləq olması
- c) qiymətə tam nəzarət və standartlaşdırılmış əmtəənin satışı

- d) firmaların sayının az olması və standartlaşdırılmış əmtəənin satışı
- e) **hamısı**

257. İnhisar bazarının xüsusiyyətlərini tam olaraq göstərin?

- a) firmanın tək olması
- b) qiymətlərə tam nəzarət
- c) bazara giriş və çıxış maneələrin olması
- d) **əmtəənin unikalılığı, qiymətə əmtəənin unikalılığı, bazara giriş və çıxış maneələrin olması, iqtisadi informasiyanın əlçatmazlığı**
- e) heç biri düz deyil

258. Ümumi və selektiv metod hansı siyasəti reallaşdırır?

- a) fiskal
- b) **monetar**
- c) büdcə
- d) maliyyə
- e) heç biri düz deyil

259. Bazar iqtisadiyyatı anlayışının rüşeymləri hansı ölkədə meydana gəlmişdir?

- a) **Macarıstanda**
- b) Rumuniyada
- c) Çexiyada
- d) Almaniya
- e) Polşada

260. Bu qeyd olunan ölkələrdən hansı üçün bazar sosializmi xarakterikdir?

- a) Yaponiya
- b) İsveç
- c) Almaniya
- d) **Çin**
- e) Fransa

261. Monetarist iqtisadiyyatı özündə hansı bölmələri əks etdirir?

- a) Kəmiyyət bölməsi
- b) **Real və pul bölməsi**
- c) Keyfiyyət bölməsi
- d) Sabitləşdirmə bölməsi
- e) Heç biri düz deyil

262. Tədiyyə balansı neçə bölmədən ibarətdir?

- a) 4
- b) 6

- c) 3
- d) 5
- e) 2

263. Tədiyyə balansını hansı cavab daha doğru ifadə edir?

- a) Ölkənin borcunu göstərən sənəd
- b) rezidentlər və qeyri-rezidentlər arasında müəyyən vaxt ərzində baş verən hesablaşmaların sistemli uçotunu özündə əks etdirən sənəd**
- c) Xarici investisiya axınını əks etdirən sənəd
- d) İl ərzində istehsal olunan məhsul, iş və xidmətləri əks etdirən sənəddir
- e) idxal və ixracı əks etdirən sənəddir

264. Xarici-iqtisadi əlaqələrin vəziyyəti hansı balansla müəyyən olunur?

- a) statistik hesabat
- b) mühasibat balansı
- c) ödəniş balansı**
- d) idxal-ixrac balansı
- e) ticarət balansı

265. Tədiyyə balansının neçə bölməsi vardır?

- a) 3
- b) 4
- c) 6
- d) 5
- e) 2

266. Aşağıdakılardan hansı milli iqtisadiyyatın formalaşmasında mühüm rol oynayır?

- a) dövlət mülkiyyətinin payının çoxluğu
- b) xüsusi mülkiyyətin payının çoxluğu
- c) güclü sosial siyasət
- d) xarici kapitalın cəlb olunması**
- e) heç biri düz deyil

267. Hansı balanslar xarici iqtisadi əlaqələrin vəziyyətini təcəssüm etdirir?

- a) Statistik hesabat
- b) Mühasibat balansı
- c) Ticarət balansı
- d) İdxal-ixrac balansı
- e) Ödəniş balansı**

268. Tərtib olunan tədiyyə balansları neçə bölmədən ibarətdir?

- a) 2
- b) 4
- c) 6
- d) 5
- e) 3

269. Xarici iqtisadi siyasətin əsas istiqamətini hansı balans təşkil edir?

- a) tədiyyə balansı
- b) ixrac balansı
- c) maliyyə balansı
- d) idxal balansı
- e) **ödəniş balansı**

270. Xarici iqtisadiyyatda iqtisadi artıma təsir edən amil hansıdır?

- a) milli sərvət
- b) milli gəlir
- c) **xarici ticarət**
- d) investisiya
- e) milli iqtisadiyyatın inkişafı

271. Milli iqtisadiyyatı formalaşdıran cəhət nədir?

- a) Dövlət mülkiyyətin payının çoxluğu
- b) Xüsusi mülkiyyətin payının çoxluğu
- c) Güclü sosial siyasət
- d) **Xarici kapitalın cəlb olunması**
- e) Heç biri düz deyil

272. Xarici ticarətin mahiyyəti özündə nəyi əks etdirir?

- a) Natural təsərrüfatı
- b) **Müxtəlif ölkələr arasında əmtəələrin hərəkətini**
- c) Əmtəə-təsərrüfatını
- d) Milli iqtisadiyyatı
- e) Əmtəə-pul münasibətlərini

273. Hansı balans xarici iqtisadi siyasəti əks etdirir?

- a) Tədiyyə balansı
- b) İxrac balansı
- c) **Ödəniş balansı**
- d) İdxal balansı
- e) Maliyyə balansı

274. Xarici iqtisadiyyatla bağlı iqtisadi artıma təsir edən amil hansıdır?

- a) **Xarici ticarət**
- b) Milli gəlir
- c) Milli sərvət
- d) İnvestisiya
- e) Milli iqtisadiyyatın inkişafı

275. Tədiyyə balansında nə əks olunur?

- a) investisiyaların həcmi
- b) kapitalın hərəkəti
- c) xarici borclar
- d) **dünya ölkələri arasında iqtisadi əlaqələrin ümumiləşdirilmiş təzahürü**
- e) heç biri düz deyil

276. Mükəmməl rəqabət şəraiti nə deməkdir?

- a) İstehsalçının bazar bazar qiymətinə təsir edə bilməməsi
- b) **İstehsalçı və istehlakçının bazar qiymətinə təsir edə bilməməsi**
- c) İstehlakçının bazar qiymətinə təsir edə bilməməsi
- d) Qiymətlərin formalaşmasında dövlətin iştirak etməməsi
- e) Qiymətlərin dövlət tərəfindən tənzimlənməsi

277. Beynəlxalq əmək bölgüsünün elementləri hansılardır?

- a) təmərküzləşmə və mərkəzləşmə
- b) mərkəzləşmə və ixtisaslaşma
- c) təmərküzləşmə
- d) **ixtisaslaşma və kooperasiyalaşdırma**
- e) ixtisaslaşdırma və mərkəzləşmə

278. Tədiyyə balansına nələr daxildir?

- a) xarici borclar
- b) **dünya ölkələri arasında iqtisadi əlaqələrin ümumiləşdirilən təzahürü**
- c) kapitalın hərəkəti
- d) investisiyaların həcmi
- e) heç biri düz deyil

279. Milli iqtisadiyyatın tarazlı və dinamik inkişafı nəyi müəyyən edir?

- a) **xarici iqtisadi fəaliyyətin səmərəliliyini**
- b) rəqabətin qorunub saxlanmasını
- c) qiymət siyasətini
- d) idxal siyasətini
- e) heç biri düz deyil

280. Beynəlxalq əmək bölgüsü özündə nəyi əks etdirir?
- a) Təmərküzləşmə və mərkəzləşməni
 - b) Mərkəzləşmə və ixtisaslaşmanı
 - c) Təmərküzləşməni
 - d) İxtisaslaşdırma və mərkəzləşdirməni
 - e) **İxtisaslaşma və kooperasiyalaşdırmanı**
281. Tədiyyə balansı dedikdə nə başa düşülür?
- a) Xarici borclar
 - b) **Dünya ölkələri arasında iqtisadi əlaqələrin ümumiləşdirilən təzahürü**
 - c) Kapitalın hərəkəti
 - d) [yeni cavab]
 - e) Heç biri düz deyil
282. Ölkə daxilindəki iqtisadi fəaliyyət hansı göstərici ilə ölçülür?
- a) ÜMM
 - b) **ÜDM**
 - c) Şəxsi gəlirlər
 - d) Bir nəfərə düşən ÜMM
 - e) şəxsi sərəncamda olan gəlirlər
283. Aşağıdakılardan hansı monetarist nəzəriyyənin yaradıcısıdır?
- a) **Fridmen**
 - b) Marşal
 - c) Robinson
 - d) Oyken
 - e) Şumpeter
284. Innovasiya anlayışı nədir?
- a) yeniliklərin yayılması və istifadəsi dövrü
 - b) istehsala tətbiqin mənfəət gətirməsi
 - c) istehsala tətbiqin uğurla başa çatması
 - d) **istehsala tətbiq olunan yenilik**
 - e) elmi-texniki dəyişikliklərin məcmusu
285. Davamlı iqtisadi inkişafda qarşıda duran ən mühüm problem nədir?
- a) iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi
 - b) **qeyri-neft sektorunun inkişafı**
 - c) sahibkarlıq fəaliyyəti
 - d) rəqabətin qorunub saxlanması
 - e) heç biri düz deyil

286. Hansı iqtisadçı monetarist nəzəriyyəsinin banisi hesab olunur?
- a) Oyken
 - b) Marşall
 - c) Pobinson
 - d) Fridmen**
 - e) Şampeter
287. Hansı iqtisadi anlayış innovasiyanı əks etdirir?
- a) Yeniliklərin yayılması və istifadəsi dövrü
 - b) İstehsala tətbiq olunan yenilik**
 - c) İstehsala tətbiqin uğurla başa çatması
 - d) İstehsala tətbiqin mənfəət gətirməsi
 - e) Elmi-texniki dəyişiklərin məcmuəsi
288. Azərbaycan iqtisadiyyatının innovasiyalı inkişaf yoluna keçməsinə nə aktuallaşdırır?
- a) Azərbaycanın dünya birliyinə integrasiyası
 - b) dünya iqtisadi sisteminə transformasiyası
 - c) kapital bazarlarının qarşılıqlı əlaqəsi
 - d) yeni texnologiyalar arasında qarşılıqlı əlaqəsi
 - e) Azərbaycanın dünya birliyinə integrasiyası, dünya iqtisadi sisteminə transformasiyası**
289. Respublikamızda həyata keçirilən transformasiya yönümlü dəyişikliklər özünü nədə biruzə vermişdir?
- a) istehsalın genişləndirilməsində
 - b) ümumi milli məhsulun artırılmasında
 - c) dünya maliyyə və iqtisadi böhranının dayandırılmasında**
 - d) tələblə təklifin uyğunluğunda
 - e) bütün cavablar düzgündür
290. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi transformasiyanın həyata keçirilə bilməsi üçün görülməsi vacib olan əsas tədbirlərə aiddir?
- a) iqtisadi resursların bölgüsü
 - b) inhisarçılığın aradan qaldırılması
 - c) korrupsiyanın azaldılması**
 - d) rəqabətin qorunub saxlanılması
 - e) heç biri düz deyil
291. İqtisadi transformasiyanın həyata keçirilməsi üçün zəruri olan tədbir nədir?
- a) rəqabətin qorunub saxlanılması
 - b) iqtisadi resursların bölgüsü
 - c) korrupsiyanın azaldılması**

- d) inhisarçılığın aradan qaldırılması
 - e) heç biri düz deyil
292. Sahibkarlığın əsas problemi nədir?
- a) inhisarçılıq
 - b) rəqabət
 - c) iqtisadi böhran
 - d) güzəştli
 - e) **maliyyə resurslarının çatışmazlığı**
293. Hansı mühüm problem davamlı iqtisadi inkişafda xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.
- a) İqtisadiyyatın dövlət tənzimləşməsi
 - b) **Qeyri-neft sektorunun inkişafı**
 - c) Sahibkarlıq fəaliyyəti
 - d) İnhisarçılıq fəaliyyəti
 - e) Rəqabətin qorunub saxlanması
294. Hansı tədbir iqtisadi transformasiyanı sürətləndirir?
- a) **Korrupsiyanın azaldılması**
 - b) İqtisadi resursların bölgüsü
 - c) Rəqabətin qorunub saxlanması
 - d) İnhisarçılığın aradan qaldırılması
 - e) Heç biri düz deyil
295. Azərbaycanda gedən bazar transformasiyası obyektiv olaraq nə ilə şərtlənir?
- a) ümumi milli məhsulun artımı ilə
 - b) sahibkarlıq fəaliyyəti ilə
 - c) **dünya miqyasında baş verən maliyyə-iqtisadi proseslərlə**
 - d) rəqabətin qorunub saxlanması ilə
 - e) heç biri düzgün deyil
296. Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın başlıca problemlərindən biridir?
- a) güzəştli
 - b) **maliyyə resurslarının çatışmazlığı**
 - c) iqtisadi böhran
 - d) inhisarçılıq
 - e) rəqabət
297. Monetarist nəzəriyyə hansı böhranda özünü doğrultmuşdur?
- a) XX əsrin 60-70-ci illəri
 - b) XIX əsrin 80-90-cı illəri

- c) XIX əsrin 70-80-ci illəri
- d) XX əsrin 70-80-ci illəri**
- e) heç biri düz deyil

298. Aşağıdakılardan hansı bazar transformasiyasını obyektiv olaraq şərtləndirir?

- a) sahibkarlıq fəaliyyəti ilə
- b) ÜMM artımı ilə
- c) rəqabətin qorunub saxlanması ilə
- d) dünya miqyasında baş verən maliyyə-iqtisadi proseslərlə**
- e) heç biri düz deyil

299. Sahibkarlığın inkişafına əngəl yaradan problem nədir?

- a) İnhisarçılıq
- b) Rəqabət
- c) İqtisadi böhran
- d) Maliyyə resurslarının çatışmamazlığı**
- e) Heç biri düz deyil

300. Hansı böhran monetarist nəzəriyyəsini təsdiq edir?

- a) XX əsrin 70-80**
- b) XIX əsrin 80-90
- c) XIX əsrin 70-80
- d) XX əsrin 60-70
- e) Heç biri düz deyil.